

CSILLÉRY ORSOLYA | SÁR-ARANY

Csilléry Orsolya rendkívül finom grafikai teljesítménye művészetelméleti kérdések szelíden provokatív felvetésére ösztönöz. A „teljesítmény” kifejezéshez általában fizikai példákra, sportra, gazdaságra, ezek mennyiségekben mérhető paramétereire asszociálunk. A Kondor-Szilágyi Mária kurátorral megfogalmazott vezérfonál: „A művészet nemes játék: rendet teremteni, és teremteni a rendet” mondata ott szerepel a kiállítás kísérőkiadványa tanulmányának elején. A rendről: Heraklész a mitológia szerint ötödik munkájaként rendet rakott Augiász istállójában, a megtisztulás lehetséges olvasata. Mai világunkban nagy szükség van a tisztító gondolkodásra és alkotó munkára. A hős folyókat terelve – okosan takarított. Csilléryt a gondolkodás alkotásra sarkallja.

Csilléry a *Sár-arany* címet adta kiállításának: a régi magyar nyelvben használt, a tiszta aranyat jelentő színarany, vagyis a sár/ga arany kifejezéssel szeretné érzékeltetni, hogy az összevont a szóban szereplő sár egy kompozit talajállapot, amely nem egyszerűen értéktelen matéria, hanem a földi életet adó humusz egyik alkotóeleme. A sár és az arany népmesékben is előforduló szimbolikus találkozása, a két pólus egyesítése erőt adó forrásunk lehet.

Csilléry Orsolya itthon a képgrafika szakon és egy rangos velencei grafikai iskolában végzett, volt római ösztöndíjas, és Zebegényben él. Úgy érzem, hogy ezt a lágyan ölelő atmoszférát át tudja tenni nagyon finom, színes ceruzás grafikáiba. Pontosabban, ő maga úgy fogalmazott, hogy képei kapuvá válnak, hogy átvigyék a nézőt egy olyan világba, ahol a pillanat időtlenné tud válni. Ő és férje egy olyan házban élnek és alkotnak, ahol egykor Baktay Ervin és Amrita Sher-Gil nyaraltak. A házat példásan, a hely szelleméhez méltón újították fel. A Maróti Géza vagy Kós Károly építészetét befogadó Zebegény és a dunai táj olyan szellemi erőt közvetít, amit művészetében és ott működő művészeti magániskolájukban tudnak arannyá szublimálni.

Csilléry autonóm grafikái mellett különleges technikáival könyvillusztrátorként is dolgozik. Érteni tudja az írók/költők szövegét és reméli, hogy a közönsége is képes átélni a népi motívumokból merített, a legérzékenyebb költőknél megjelenő képességet idézem: „összejelölték magukat a csillagos éggel”. A pásztorkultúra jelei és Baktay Ervin csillagfejtés könyvének üzenete rajzaiban egyesül. Az évtizedek óta komplex módon értelmezett grafika fogalmában, az alkotófolyamatban helye van a kézi szedésnek, a fabetűknek, a linómetszés és a szitanyomat kombinációjának. Az eredmény varázslatos, erőt sugárzó. Az erőből tud – amint mondja – újabb erőt meríteni munkájához.

Megköszönöm Csilléry Orsolya átlelkedő tárlatelőkészítő munkáját, Kondor-Szilágyi Mária értő kurátori-rendezői gondosságát, Halász Gabi grafikai tervezői kreativitását, és köszönettel tartozom a Műcsarnok munkatársainak a kiállítás létrehozásában végzett munkájáért.

Szegő György DLA
a Műcsarnok művészeti igazgatója